

Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
088 310 4000
info@vnog.nl
www.vnog.nl

Gemeente Apeldoorn
T.a.v. het college van B&W
Postbus 9033
7300 ES APELDOORN

Datum : 5 februari 2024
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 23-67396/24-092665/JWG/JT
Behandeld door : J.W. van Gortel
Afschrift aan : Dhr. T Janssen email: t.janssen@apeldoorn.nl
Bijlage(n) :
Onderwerp : Advies externe veiligheid bestemmingsplan Kayersmolen-Noord

Geacht College,

U heeft mij op 18 december 2023 gevraagd te adviseren over de verandering van het bestemmingsplan Kayersmolen-Noord. U wilt weten of deze verandering past binnen de normen van de wet- en regelgeving. In deze brief geef ik u graag antwoord. Daarnaast geef ik u adviezen over de algemene fysieke veiligheid. Door deze op te volgen, verkleint u de kans op calamiteiten, of - als er zich toch een ongeluk voordoet - beperkt u de gevolgen.

Naast de Brandweer heeft ook de Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR) deze adviesaanvraag beoordeeld, en waar mogelijk aan het bevoegd gezag (en daarmee de aanvrager) risico reducerende maatregelen geadviseerd. De GHOR is onderdeel van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.

Het advies van de GHOR is onverkort in dit advies overgenomen.

Advies over Bevi, Bevb en Bevt

Op basis van de aangeleverde stukken blijkt dat uw voornemen past binnen de normen van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bebv) en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Mijn advies is gebaseerd op:

- artikel 13, lid 3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- artikel 9 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- artikel 12 lid 2 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bebv);
- artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Planomschrijving

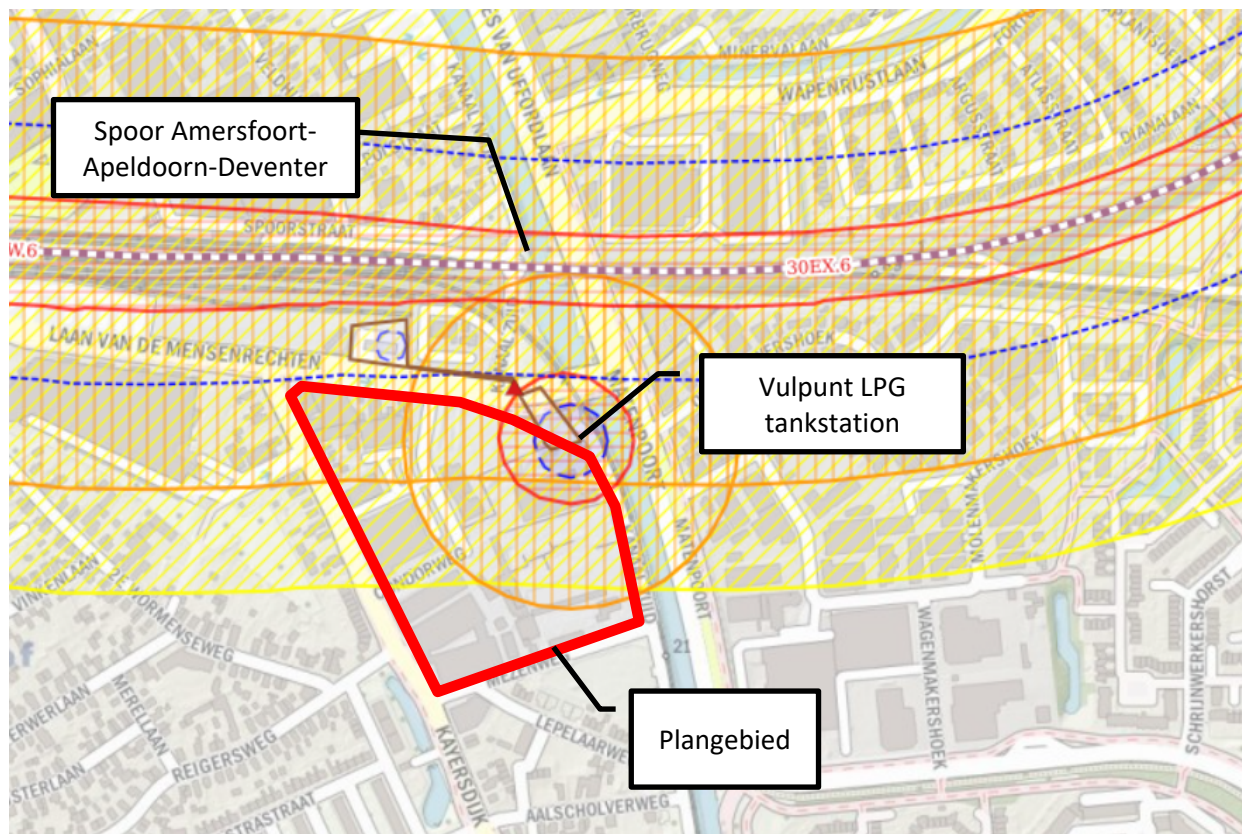
Het plangebied betreft Kayersmolen-Noord. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Laan van de Mensenrechten, aan de oostzijde door Kanaal Zuid, aan de zuidzijde door de Mezenweg en aan de westzijde door de Kayersdijk. Het bestemmingsplan maakt het mogelijk om naast woningbouw ook commerciële-, buurt en parkeerfuncties te realiseren.

Risicobronnen

Risicobronnen worden beschouwd als relevant wanneer het invloedsgebied en/of het effect van de risicobron (deels) binnen het plangebied ligt. In of nabij het plangebied zijn de volgende risicobronnen relevant (zie kaart 1):

- Het LPG tankstation aan de Laan van Mensenrechten
- Het laadstation voor het openbaar vervoer (elektrische bussen van RRREis)
- De spoorlijn Amersfoort-Apeldoorn-Deventer

De planlocatie valt binnen het effectgebied van het LPG tankstation en het spoor.

Kaart 1

Transport gevaarlijke stoffen per spoor

Op circa 70 meter van het plangebied ligt de spoorlijn Amersfoort-Apeldoorn-Deventer. Dit is een transportroute voor gevaarlijke stoffen. Over dit spoor worden brandbare vloeistoffen en brandbaar gas vervoerd. Er is geen plasbrandaandachtsgebied. Er is geen sprake van een plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6}). Uit realisatiecijfers blijkt dat er binnen de risicoplafonds tevens toxische vloeistoffen worden vervoerd.

LPG tankstation

Het plangebied grenst aan het vulpunt van het LPG tankstation. Het effectgebied van het vulpunt valt gedeeltelijk over het plangebied heen

Oplaadstation voor elektrische bussen

Op het terrein achter het Shell tankstation is een oplaadstation voor elektrische bussen aanwezig. De kans dat er een brand ontstaat in een oplaadstation is erg klein, echter kunnen de gevolgen van een brand groot zijn voor de omgeving.

Scenario's

Warme BLEVE:

Een warme BLEVE kan worden veroorzaakt doordat een aanwezige brand de druk in de ketel doet oplopen. Hierdoor verzwakt en bezwijkt de ketel. LPG komt vrij en ontsteekt. Er ontstaat een vuurbal en een drukgolf. De effecten van een warme BLEVE zijn warmtestraling, overdruk en scherfwerking. Deze effecten kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving veroorzaken.

Toxische wolk:

Door een ongeval op het spoor kan bij een ketelwagen gevuld met een toxisch gas of toxisch vloeistof de aansluiting van de afsluiter afbreken. Er ontstaat een gat waardoor in korte tijd een groot deel van de toxische gas of vloeistof vrijkomt. De toxische vloeistof verspreidt zich over het spoorbed, dampt uit en er ontstaat een giftige wolk die zich snel met de wind mee verspreidt. De toxische wolk kan bij lage concentraties worden geroken. Hogere concentraties veroorzaken vergiftiging. Hierdoor kunnen personen in de omgeving slachtoffer worden. De omvang van de giftige wolk is afhankelijk van de inrichting van de omgeving en de weersomstandigheden.

LPG Tankstation

Warme BLEVE:

Een warme BLEVE kan worden veroorzaakt doordat een aanwezige brand de druk in de LPG-tank doet oplopen. Hierdoor verzwakt en bezwijkt de tankwand. LPG komt vrij en ontsteekt. Er ontstaat een vuurbal en een drukgolf. De effecten van een warme BLEVE zijn warmtestraling, overdruk en scherfwerking. Deze effecten kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving veroorzaken.

Oplaadstation elektrische bussen

De planlocatie ligt ten westen van het oplaadstation. Bij de meest voorkomende windrichting in Nederland (zuidwesten wind) zal een eventuele brand bij het laadstation minimale effecten hebben op de planlocatie. Mocht er een oostenwind zijn zal bij een brand de rookontwikkeling over de planlocatie heen trekken met alle gevolgen van dien.

Onderzoek Externe Veiligheid

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt op bladzijde 54 aangegeven dat een verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk is. Een (groot) gedeelte van de planlocatie bevindt zich binnen de 200 meter van het spoor. Ondanks dat in de toelichting wordt aangegeven dat er geen overschrijding zal zijn van de oriëntatiewaarde adviseer ik wel om het groepsrisico te verantwoorden. Reden hiervan is dat er in de huidige situatie (bijna) geen woningbouw op de planlocatie aanwezig is en in de toekomstige situatie wel.

Veilige fysieke leefomgeving

Bereikbaarheid, opstelplaats en bluswatervoorzieningen

De realisatie van het plan heeft invloed op de bereikbaarheid van het plangebied. In geval van een calamiteit moeten hulpdiensten de locatie kunnen bereiken en zich opstellen. Uit de toelichting op het bestemmingsplan kan ik niet terughalen hoe het is gesteld met de bereikbaarheid voor de hulpverleningsdiensten en de bluswatervoorziening voor de brandweer.

Energietransitie

De energietransitie betekent een toenemende mate van het gebruik van nieuwe vormen van energie, zoals windturbines en zonneparken. Samen met energieopslag in batterijen en gebruik en opslag van waterstof en LNG behoren deze aspecten vanwege hun risico's ook tot omgevingsveiligheid. Dat is dan ook de reden dat ik het hier ter sprake breng. Het is belangrijk om hier goed op toe te zien. Ten aanzien van zonnepanelen wil ik nog de aanvulling doen dat het van belang is aan brandveiligheid te denken bij het plaatsen van zonnepanelen.

Brandveiligheid

De realisatie van het plan moet het gebruik als woonfuncties mogelijk maken. De (concept-) bouwtekeningen van het initiatief zitten niet bij de aangeleverde gegevens. Op voorhand wil ik alvast meegeven aandacht te hebben voor de brandveiligheid. Het plan dient dan ook te voldoen aan de eisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Advies

Ik adviseer u om:

1. De zelfredzaamheid van de aanwezige personen zo groot mogelijk te laten zijn, gebruik te maken van NL-alert.
2. De gebouwen dusdanig te situeren dat aanwezigen bij een (dreigende) brand bij een risicobron gelegenheid hebben te vluchten. Hierbij dient minimaal één (nood)uitgang van de risicobron af gericht te zijn. Alle (nood)uitgangen dienen aan te sluiten op de infrastructuur binnen en buiten het plangebied.
3. Voor de ontsluitingswegen en/of bluswatervoorziening contact op te nemen met de lokale accounthouder namens de VNOG dhr. J.W. Verkruijsse. Dhr. Verkruijsse is bereikbaar via j.verkruijsse@vnog.nl of 088-3107520.
4. Zorg te dragen dat het ventilatiesysteem goed functioneert. Om te kunnen schuilen voor een toxisch scenario, is het noodzakelijk dat bewoners in zo'n situatie naar binnen gaan, ramen en deuren sluiten en dat de eventueel aanwezige mechanische ventilatie handmatig door de gebruikers kan worden uitgezet. Deze maatregel kunt u borgen in de vergunningverleningsprocedures van diverse objecten.
5. Zorg te dragen voor een goede informatievoorziening aan de aanwezige personen, opdat men weet hoe te handelen tijdens een calamiteit. U kunt hierbij denken aan publieke voorlichtingscampagnes als 'Denk vooruit' / 'Wees Voorbereid'.
6. Ambulances dienen dichtbij de woningen c.q. de appartementen geparkeerd te kunnen worden. Obstakels op de weg, de stoep en het terrein dienen dus zodanig te worden ingericht dat ambulances snel en goed bij de woningen c.q. de appartementen kunnen komen. Het beperken van trappen, paaltjes, drempels, grote bloembakken, e.d. draagt bij aan een goede bereikbaarheid van de woningen c.q. de appartementen voor ambulances en brancards.
7. Zorg voor een eenduidige, duidelijke bewegwijzering, waarbij borden en nummers zodanig zijn geplaatst, dat bij een calamiteit in/bij de woningen c.q. de appartementen duidelijk is waar de hulpverleners naar toe moeten.

8. Om de woningen c.q. de appartementen voor brancards goed begaanbaar te houden, is het van belang om met name de ingang begaanbaar te houden. Grind voor de ingang en het gebruik van grote rubberen ringmatten vormen voor ambulancepersoneel en het slachtoffer op de brancard namelijk een obstakel. Een schoonloopmat is een goed alternatief om binnen bij de ingang te plaatsen.
9. Breng het project 'STAN' (Stan is de dóórontwikkeling van HartveiligWonen) bij bewoners van de woningen c.q. de appartementen onder de aandacht, dit i.v.m. de aanrijtijden van ambulances. Dit is een hulpsysteem waarbij vrijwilligers opgeroepen kunnen worden om iemand te reanimeren (met AED), in afwachting van een ambulance. Deelname aan dit project kan levens redden.
10. Plaats een AED op een strategische locatie. In geval van een circulatiestilstand wordt, door z.s.m. te defibrilleren, de overlevingskans van de betreffende persoon vergroot. Als deze AED aan een buitenmuur wordt bevestigd en beschikbaar wordt gesteld voor algemeen gebruik, kan deze AED ook gebruikt worden bij nood in de omgeving.
11. Plaats een Stop de bloeding-set naast de AED. Dit is een pakketje met extra hulpmiddelen om bloedingen te stoppen. Omstanders en niet-medische hulpverleners kunnen de overlevingskansen van slachtoffers van (bom) aanslagen en grote ongelukken aanzienlijk verhogen. Door ernstig bloedverlies meteen adequaat te stelpen, worden levens gered. Dat geldt natuurlijk ook voor meer alledaagse verwondingen waarbij levensbedreigend bloedverlies optreedt, bijvoorbeeld bij een val door een glazen deur of ernstige open botbreuken

Tot slot

Heeft u vragen over deze brief of wilt u iets met ons bespreken? Bel of mail dan gerust met J.W. van Gortel, telefoonnummer +31883106384, e-mailadres J.vanGortel@vnog.nl.

Fijn als u ons laat weten wat u gedaan heeft met onze adviezen. Dan kunnen we daar rekening mee houden bij onze preparatie.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

H. Eshuis
teamleider Omgevingsveiligheid